

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 230.490 van 12 maart 2015
in de zaak A. 209.491/XIV-35.124**

In zake : Ali KARDASH
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Charlotte Verkeyn
 kantoor houdend te 8000 Brugge
 Maria Van Bourgondiëlaan 7 B
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Justitie
kantoor houdend te 1000 Brussel
Waterloolaan 115

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 17 juli 2013, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de attaché-gevangenisdirecteur van de gevangenis te Brugge van 10 juli 2013 waarbij aan verzoeker de tuchtsanctie wordt opgelegd van “de afzondering in de aan de gedetineerde toegewezen verblijfsruimte gedurende 2 weken tot en met 21/7/2013 om 21u10 met bezoek achter glas, voorlopige maatregel inbegrepen”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. Verzoeker heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 januari 2015.

Staatsraad Daniël Moons heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Evelien Barbieux, die *loco* advocaat Charlotte Verkeyn verschijnt voor verzoeker, en attaché Xaveer Laureyns, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker verblijft in de strafinrichting van Brugge.

3.2. Op 7 juli 2013 wordt ten laste van verzoeker een rapport aan de directeur opgesteld waarin het volgende wordt vermeld:

“Handel drijven in gestolen goederen van medegedetineerde op cel. Heeft een gestolen uurwerk van zijn celgenoot doorgegeven aan een andere gedetineerde. Het uurwerk was verstopt in een doosje sardines.”

3.3. Op dezelfde datum wordt aan verzoeker “Plaatsing op veiligheidscel” als voorlopige maatregel opgelegd.

3.4. Op 8 juli 2013 wordt aan verzoeker meegedeeld dat tegen hem een tuchtprocedure wordt opgestart. Verzoeker deelt mee beroep te willen doen op een raadsman.

3.5. Tijdens de zitting van 10 juli 2013 wordt verzoeker gehoord in aanwezigheid van zijn raadsman.

3.6. Op basis van de artikelen 129 en 132 van de basiswet van 12 januari 2005 ‘betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden’ (hierna: de basiswet), wordt de volgende inbreuk ten laste gelegd van verzoeker:

“de wederrechtelijke ontvreemding van goederen”.

Op 10 juli 2013 wordt hem de volgende tuchtsanctie opgelegd:

“de afzondering in de aan de gedetineerde toegewezen verblijfsruimte, met bezoek achter glas, gedurende twee weken, voorlopige maatregel inbegrepen tot en met 21 juli 2013 om 21u10”.

Dit is de bestreden beslissing die is gesteund op de volgende overwegingen :

“Betrokkene ontkent de feiten.

Zijn verboden: verkopen, ruilingen, leningen, schenkingen en andere gelijkaardige handelingen tussen gedetineerden, behoudens toelating van de directeur (p. 11 huishoudelijk reglement).”

IV. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Standpunt van partijen

4. Verzoeker voert in het middel onder meer de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘houdende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’. Hij zet uiteen dat de formele motivering hem geenszins in staat stelt kennis te nemen van de overwegingen die aan de basis lagen van het nemen van de bestreden tuchtstraf, wat nu juist wordt verwacht van een afdoende motivering. Hij stelt dat hij zelfs niet in de overige stukken van het administratief dossier kan terugvinden waarom bijvoorbeeld geen rekening werd gehouden met de door hem aangehaalde verzachtende omstandigheden. Zo stelt hij dat hij geen sardieneblik heeft doorgegeven, laat staan met een gestolen horloge er in. Hij stelt tevens dat indien de camerabeelden zouden worden bekeken, dit zou kunnen worden vastgesteld. Dienaangaande had zijn raadvrouw opgemerkt dat in het geval er toch voldoende bewijzen in aanmerking werden genomen, verschillende verzachtende omstandigheden van toepassing waren en tevens werd opgemerkt dat de ramadan een aanvang nam en dat verzoeker die wenste te beleven. Verzoeker besluit dat uit de bestreden beslissing noch uit het administratief dossier blijkt, hoe en of met voornoemde elementen rekening werd gehouden. Er werd uitdrukkelijk gewezen op de ramadam en toch wordt verzoeker volledig onthouden van activiteiten in verband met de geloofsuiting.

5. De verwerende partij antwoordt dat de bestreden beslissing wel op afdoende wijze werd gemotiveerd. De motivatie is immers afdoende wanneer de bestuurde op basis van de motivering kennis heeft van de motieven die ten grondslag liggen aan de beslissing. Uit de beslissing blijkt volgens de verwerende partij duidelijk dat verzoeker werd gesanctioneerd omwille van het doorgeven en handelen in gestolen goederen. De tuchtbeslissing van 10 juli 2013 verwijst naar het rapport aan de directeur van 7 juli 2013 waarin de ten laste gelegde feiten

duidelijk worden omschreven. Bovendien verwijst de motivering van de tuchtsanctie naar bepaling 5 onder rubriek 2 (bezit van voorwerpen) met als titel: “IV. Materiële levensvoorwaarden” van het huishoudelijk reglement van de gevangenis van Brugge, overeenkomstig de ministeriele omzendbrief nr. HR/1 van 31 augustus 2011, die luidt:

“De verkopen, ruilingen, leningen, schenkingen en andere gelijkaardige handelingen tussen gedetineerden zijn verboden, behoudens toelating van de directeur. De voorwerpen die zonder toelating van de directeur via verkoop, ruil, lening, schenking of een gelijkaardige handeling verkregen zijn, worden tegen ontvangstbewijs in bewaring genomen voor de gedetineerde die er eigenaar van is. De niet-naleving van het verbod kan bovendien aanleiding geven tot een tuchtsanctie”.

Verzoeker werd van het bestaan van dit huishoudelijk reglement, en de grote lijnen ervan, geïnformeerd en heeft er kennis van genomen dat een exemplaar van dit reglement op de sectie beschikbaar is. Bovendien werd hem ter kennis gebracht dat hij, op eenvoudig verzoek, een kosteloos exemplaar van dit reglement kan verkrijgen.

Wat de schending van de motiveringsplicht betreft, kan volgens de verwerende partij worden opgemerkt dat in tuchtzaken de motivering aan de betrokken gedetineerde duidelijk moet maken welke feiten de overheid in aanmerking heeft genomen, waarom die feiten een inbreuk uitmaken en waarom zij de opgelegde tuchtstraf verantwoorden. De motivering kan kort worden genoemd, maar beantwoordt zeker aan alle criteria.

Verzoeker verzocht tijdens de tuchtrechtelijke hoorzitting om rekening te houden met verzachtende omstandigheden, zonder deze te specificeren. De gevangenisdirectie kan rekening houden met verzachtende omstandigheden, maar is hiertoe niet verplicht. Het beweerde verbod om aan activiteiten omtrent de geloofsovertuiging deel te nemen, is onjuist. Voor de duur van de tuchtsanctie van afzondering in de aan de gedetineerde toegewezen verblijfsruimte blijft verzoeker inderdaad ontegenzeggend van het recht om deel te nemen aan activiteiten betreffende de eredienst of levensbeschouwing in

gemeenschappelijk verband. Betrokkene kan echter te allen tijde zijn godsdienst of levensbeschouwing individueel beleven en belijden en daartoe dagelijks het bezoek ontvangen van de aan de gevangenis verbonden of tot de gevangenis toegelaten vertegenwoordiger van zijn godsdienst of levensbeschouwing.

6. In haar laatste memorie stelt de verwerende partij dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord nieuwe elementen aanvoert die zich voordeden na de uitvoering van de opgelegde tuchtsanctie en waarmee bijgevolg geen rekening mag worden gehouden bij de beoordeling van huidig beroep.

Dit wordt door verzoeker in zijn laatste memorie niet betwist.

Beoordeling

7. Verzoeker voert in het eerste middel onder meer de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’.

De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 verplichten de overheid in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat op een “afdoende” wijze. Het afdoende karakter van de motivering betekent dat de motivering pertinent moet zijn, dit wil zeggen dat ze duidelijk met de beslissing te maken moet hebben, en dat ze draagkrachtig moet zijn, dit wil zeggen dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen. De belangrijkste bestaansredenen van de motiveringsplicht, zoals die wordt opgelegd door de voormelde wet van 29 juli 1991, bestaat erin dat de betrokkene in de hem aanbelangende beslissing zelf de motieven moet kunnen aantreffen op grond waarvan ze werd genomen, opdat de betrokkene met kennis van zaken zou kunnen uitmaken of het aangewezen is de beslissing met een annulatieberoep te bestrijden.

Hoewel de formelemotiveringsplicht de overheid er niet toe verplicht uitdrukkelijk te antwoorden op alle elementen uit het gevoerde verweer, moet uit haar beslissing wel kunnen worden opgemaakt dat de argumentatie van verzoeker daadwerkelijk in de besluitvorming is betrokken. Hieruit volgt dat het bestuur niet uitvoerig moet antwoorden op elk van de verwoorde argumenten. Wel moet impliciet of expliciet blijken dat de argumentatie van verzoeker in de besluitvorming werd betrokken en moet hieruit minstens impliciet kunnen worden afgeleid waarom de argumenten in het algemeen niet werden aanvaard.

8. Niet wordt betwist dat verzoeker tijdens de hoorzitting een verweer heeft gevoerd dat betrekking heeft op het bewijs van de feiten en de strafmaat.

De formele motivering van de bestreden beslissing is hiervoor weergegeven (*supra*, punt 3.6.). Hieruit blijkt dat louter is gesteld dat verzoeker de feiten ontkent zonder dat iets over die feiten wordt vermeld. Voorts wordt enkel een passage uit het huishoudelijk reglement geciteerd. Uit deze motivering kan niet worden opgemaakt dat de argumentatie van verzoeker daadwerkelijk in de besluitvorming is betrokken. Expliciet noch impliciet kan uit de gegeven formele motivering worden afgeleid waarom de argumenten van verzoeker in het algemeen niet werden aanvaard. De formele motivering is derhalve niet afdoende.

Met voor het eerst in de processtukken uitgedrukte motieven of weerlegging van het verweer van verzoeker mag geen rekening worden gehouden.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van de attaché-gevangenisdirecteur van de gevangenis te Brugge van 10 juli 2013 waarbij aan verzoeker de tuchtsanctie wordt opgelegd van “de afzondering in de aan de gedetineerde toegewezen verblijfsruimte gedurende 2 weken tot en met 21/7/2013 om 21u10 met bezoek achter glas, voorlopige maatregel inbegrepen”.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van twaalf maart tweeduizend vijftien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Carlo Adams,	staatsraad,
bijgestaan door	
Joris Casneuf,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

Geert Debersaques